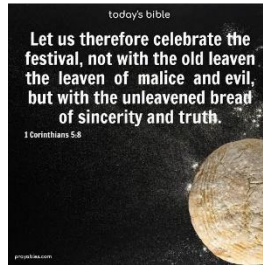
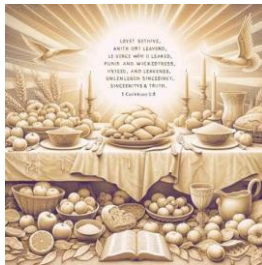

บทเทศน์และข้อคิด วันจันทร์ที่ 7 กันยายน 2026

บทอ่านที่หนึ่งจาก 1 โครินธ์ 5:1-8

บทอ่านตอนนี้ฟังดูรุนแรง เพราะเปาโลกล่าวถึงสมาชิกคนหนึ่งในกลุ่มที่ “อยู่กินกับภรรยาของบิดา” ซึ่งน่าจะหมายถึงแม่เลี้ยงของตน ความสัมพันธ์เช่นนี้ขัดต่อธรรมเนียมบัญญัติอย่างชัดเจน (ลนต 18:8) และแม้แต่สังคมต่างศาสนาในเวลานั้นก็ยังถือเป็นเรื่องน่าอับอายที่สุด แต่สิ่งที่ทำให้เปาโลเจ็บปวดยิ่งกว่าบาปของชายคนนั้น คือท่าทีของกลุ่มชนคริสตชน: “แทนที่ท่านจะเป็นทุกข์ ท่านกลับหยิ่งผยอง” ปัญหาจึงไม่ได้มีเพียงว่า “มีคนหนึ่งทำบาป” แต่คือชุมชนเริ่มสูญเสียความรู้สึกผิดชอบชั่วดี เห็นสิ่งผิดเป็นเรื่องธรรมดา และอาจนำคำว่า “ใจกว้าง” หรือ “เมตตา” มาใช้เป็นข้ออ้างเพื่อไม่ต้องเผชิญหน้ากับความจริง

1. “เชื่อแป้งเล็กน้อยทำให้แป้งดิบฟูขึ้นทั้งก้อน”

เชื่อแป้งเพียงเล็กน้อยสามารถแทรกซึมไปทั่วแป้งทั้งก้อน เช่นเดียวกับบาปที่ไม่มีใครกล้าทักท้วง มันจะค่อย ๆ กลายเป็นวัฒนธรรมของชุมชน

- การโกหกเพียงครั้งเดียว กลายเป็นนิสัย
- เงินจำนวนเล็กน้อยที่เบียดบัง กลายเป็นการทุจริตทั้งระบบ
- การนิทาเพียงประโยคเดียว ทำลายความสัมพันธ์ทั้งชุมชน
- การปกปิดความผิดเพื่อรักษาชื่อเสียง ทำให้ผู้บริสุทธิ์ต้องเจ็บปวดต่อไป

เปาโลไม่ได้เตือนให้เรากลัวคนบาป เพราะเราทุกคนล้วนเป็นคนบาป แต่ให้กลัว “บาปที่เราเลิกเรียกว่าบาป”

2. อยากเล่าเรื่องให้ฟัง สิ่งเล็กน้อยอาจจะทำลายสิ่งยิ่งใหญ่

เมื่อวันที่ 28 มกราคม ค.ศ. 1986 คนทั่วโลกกำลังจับตามองการปล่อยกระสวยอวกาศแชลเลนเจอร์ ขององค์การนาซา บนยานมีนักบินอวกาศเจ็ดคน รวมทั้งครูหญิงคนหนึ่ง

ซึ่งได้รับเลือกให้เดินทางขึ้นไปสอนบทเรียนจากอวกาศ เด็กนักเรียนทั่วประเทศกำลังเฝ้าดูการถ่ายทอดสดด้วยความตื่นเต้น ยานทะยานขึ้นอย่างสง่างาม แต่เพียง 73 วินาทีหลังออกจากฐาน มันก็แตกสลายกลางท้องฟ้า นักบินอวกาศทั้งเจ็ดคนเสียชีวิต

หลังโศกนาฏกรรม มีการตั้งคณะกรรมการสอบสวน ผู้เชี่ยวชาญนำเสนอข้อมูลซับซ้อนมากมาย ทั้งกราฟ ตัวเลข และศัพท์วิศวกรรมที่คนทั่วไปแทบฟังไม่เข้าใจ หนึ่งในคณะกรรมการคือ ริชาร์ด ไฟน์แมน นักฟิสิกส์รางวัลโนเบล ระหว่างการถ่ายทอดสดการสอบสวน ไฟน์แมนหยิบชิ้นส่วนยางเล็ก ๆ ที่เรียกว่า **O-ring** ใช้คีมบีบมันแล้วจุ่มลงในแก้วน้ำเย็นจัด เมื่อเอาขึ้นมาและปล่อยคีม ยางกลับไม่คืนรูปทันที เขาอธิบายอย่างง่าย ๆ ว่า ในอากาศหนาวจัด ยางชนิดนี้สูญเสียความยืดหยุ่น จึงไม่สามารถปิดรอยต่อของจรวดได้ทันเวลา ก๊าซร้อนจึงรั่วออกมาและนำไปสู่หายนะ ยานอวกาศทั้งลำใหญ่โตมหึมา ใช้งบประมาณมหาศาล สร้างขึ้นจากชิ้นส่วนหลายล้านชิ้น มีนักวิทยาศาสตร์และวิศวกรชั้นยอดดูแล แต่ทั้งหมดต้องพังลงเพราะยางวงเล็ก ๆ ที่ทำหน้าที่ของมันไม่ได้ ที่น่าเศร้ายิ่งกว่านั้นคือ ก่อนวันปล่อยยาน วิศวกรบางคนเคยเตือนแล้วว่าอากาศหนาวอาจทำให้ O-ring มีปัญหา แต่คำเตือนนั้นไม่ได้รับน้ำหนักเพียงพอ และความผิดปกติของ O-ring เคยปรากฏในเที่ยวบินก่อนหน้านี้โดยยังไม่เกิดหายนะ จึงค่อย ๆ ถูกมองว่า “คงไม่เป็นไร” รายงานสอบสวนภายหลังชี้ว่า หากวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความเสียหายของ O-ring กับอุณหภูมิอย่างรอบคอบ ความเสี่ยงย่อมมองเห็นได้

ข้อคิดสำคัญคือว่า ปัญหาไม่ได้อยู่ที่ว่า “ไม่มีใครรู้” แต่คือ มีคนรู้ มีคนเตือน ทว่าองค์กรคุ้นเคยกับความผิดปกติ จนเรียกสิ่งอันตรายว่าเป็นเรื่องธรรมดา นี่เองคือสิ่งที่เกิดขึ้นในชุมชนโครินธ์ นักบุญเปาโลไม่ได้ตกใจเพียงเพราะมีคนทำบาป แต่ตกใจเพราะทั้งชุมชนรู้ กลับไม่เป็นทุกข์ และยังวางเฉยราวกับว่า “ที่ผ่านมาก็ไม่เห็นเกิดอะไรขึ้น ครั้งนี้ก็คงไม่เป็นไร” แต่สิ่งที่ “ยังไม่เกิดเรื่อง” ไม่ได้แปลว่า “สิ่งนั้นถูกต้อง”

วันนี้นักบุญเปาโลกล่าวว่า “เชื่อแป้งเพียงเล็กน้อยทำให้แป้งดิบฟูขึ้นทั้งก้อน” ยานอวกาศแชลเลนเจอร์ไม่ได้พังเพราะทุกชิ้นส่วนเสีย แต่มันพังเพราะชิ้นส่วนเล็ก ๆ ชิ้นหนึ่งบกพร่อง และคำเตือนเกี่ยวกับมันถูกมองข้าม สิ่งที่ต้องคิดคือ ครอบครัว ชุมชน

สังคม และพระศาสนจักรก็เช่นเดียวกัน ไม่จำเป็นต้องให้ทุกคนทำผิดจึงจะเกิดหายนะ บางครั้งเพียงความผิดเดียวที่ทุกคนรู้ แต่ไม่มีใครกล้าพูด ก็สามารถทำร้ายทั้งชุมชนได้ ความชั่วที่อันตรายที่สุดจึงไม่ใช่ความชั่วที่ไม่มีใครเห็น แต่คือความชั่วที่ทุกคนเห็น แล้วช่วยกันพูดว่า “ช่างเถอะ...ไม่เป็นไรหรอก”

3. ข้อคิดสำหรับชีวิตและพระศาสนจักร

ในครอบครัว เราอาจเห็นคำพูดที่ทำร้ายกัน แต่คิดว่า “เขาก็พูดแบบนี้มานานแล้ว” ในองค์กร เราอาจเห็นการเอาเปรียบหรือการทุจริตเล็ก ๆ แต่คิดว่า “ใคร ๆ เขาก็ทำกัน” ในพระศาสนจักร เราอาจเห็นการใช้อำนาจผิด การทำร้ายผู้อ่อนแอ หรือพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม แต่ไม่กล้าพูด เพราะกลัวเสียชื่อเสียงหรือทำลายความสามัคคี แต่ความเงียบไม่ได้แก้ปัญหามันเพียงปล่อยให้ความชั่วร้ายทำงานต่อไป อย่างไรก็ตาม เปาโลไม่ได้สอนให้เราออกตามล่าและประจานคนผิด เป้าหมายของการตักเตือนไม่ใช่เพื่อให้ใคร “แตกสลายเหมือนยานแชลเลนเจอร์” แต่เพื่อหยุดยั้งความเสียหายก่อนจะสายเกินไป ปกป้องผู้บริสุทธิ์ และช่วยผู้ทำผิดให้กลับใจ

4. สรุปภาพรวมข้อคิดในวันนี้

แชลเลนเจอร์ไม่ได้ถูกทำลายเพียงเพราะ O-ring เล็กเกินไป แต่เพราะคำเตือนถูกมองว่าเล็กน้อยกว่าจะรับฟัง หรืออีกนัยหนึ่งที่เราสนใจ บาปเล็ก ๆ ที่เรากล้ายอมรับต่อพระเจ้า ยังไม่น่ากลัวเท่าบาปที่เรารู้ว่าผิด แต่ช่วยกันเรียกมันว่า “เรื่องธรรมดา” เชื่อแป้งของโลกปัจจุบัน ในสังคมวันนี้ ความชั่วร้ายจำนวนมากไม่ได้เริ่มต้นจากเรื่องใหญ่ แต่มาจากสิ่งเล็ก ๆ ที่เราปล่อยไว้

ครั้งแรก เราแต่งเรื่องเพียงเล็กน้อย ครั้งต่อมา เราเรียกว่า “การสื่อสารเชิงกลยุทธ์” ครั้งแรก เรานำของส่วนรวมกลับบ้าน ต่อมา เราบอกว่า “ใคร ๆ เขาก็ทำกัน”

ครั้งแรก เราส่งข้อความที่ยังไม่ได้ตรวจสอบ ต่อมา ชาวเท็จทำลายชื่อเสียงและชีวิตของคนคนหนึ่ง

ครั้งแรก เราหัวเราะกับมุกที่เหยียดคนอื่น ต่อมา ความเกลียดชังกลายเป็นวัฒนธรรมของสังคม

บาปที่น่ากลัวที่สุดจึงไม่ใช่บาปที่ทำให้เราตกใจ แต่เป็นบาปที่เราคุ้นเคยจนไม่รู้สึกละอายใจแล้ว มโนธรรมไม่ได้ตายในวันเดียว มันค่อย ๆ หลับ เพราะทุกครั้งที่เตือน เราพูดกับมันว่า “เจียบก่อน เรื่องแค่นี้เอง”

เชื่อแป้งภายในพระศาสนจักร - บทอ่านนี้ต้องตั้งเป็นพิเศษภายในพระศาสนจักร

เราต้องระวังไม่ใช่คำว่า “รักษาชื่อเสียงของพระศาสนจักร” เป็นเหตุผลในการปกปิดความจริง เพราะชื่อเสียงของพระศาสนจักรไม่ได้รับการรักษาด้วยการซ่อนบาดแผล แต่ด้วยการยอมให้พระเยซูเจ้าทรงรักษาบาดแผลนั้น

เมื่อมีการใช้อำนาจผิด การทุจริต การล่วงละเมิด หรือการทำร้ายผู้อื่น แล ความเมตตาต่อผู้กระทำผิดต้องไม่กลายเป็นความอยู่ดีธรรมต่อผู้เสียหาย พระศาสนจักรในปัจจุบันจึงย้ำทั้งการคุ้มครองผู้เปราะบาง ความรับผิดชอบ และการรับฟังประสบการณ์ของผู้ได้รับบาดแผล

บางครั้งเราเข้าใจเอกภาพผิด คิดว่าเอกภาพหมายถึง “อย่าพูดเรื่องที่ทำให้เราเสียหน้า” แต่เอกภาพแท้จริงไม่ใช่การกวาดเศษแก้วไว้ใต้พรม เพราะแม่ห้องจะดูสะอาด วันหนึ่งเด็กที่เดินเท้าเปล่าจะเป็นผู้เหยียบเศษแก้วนั้น

การรักพระศาสนจักรไม่ใช่การแสวงว่าพระศาสนจักรไม่มีบาดแผล แต่คือการกล้าชำระบาดแผล เพราะเราเชื่อว่าพระเยซูเจ้าทรงรักและทรงสามารถฟื้นฟูพระศาสนจักรของพระองค์ได้ แต่จงระวังอีกด้านหนึ่ง พระวาจาตอนนี้ไม่ได้มอบใบอนุญาตให้เราออกตามล่า ประจาน หรือกำจัดคนที่เรารังเกียจ ก่อนจะค้นหา “เชื่อแป้งเก่า” ในชีวิตของผู้อื่น เราต้องค้นหาในหัวใจของตนเองก่อน บางคนต้องการกำจัดคนบาปออกจากพระศาสนจักร แต่ถ้าทำเช่นนั้นจริง พระศาสนจักรคงว่างเปล่า—และตัวเราเองก็จะต้องออกไปด้วย! พระศาสนจักรไม่ใช่พิพิธภัณฑ์ของนักบุญผู้สมบูรณ์แบบแต่เป็นโรงพยาบาลของคนบาปที่ต้องการการรักษา อย่างไรก็ตาม โรงพยาบาลที่ดีต้องไม่เรียกโรคว่า “สุขภาพดี” ต้องวินิจฉัยตามความจริง เพื่อจะรักษาด้วยความรัก การตักเตือนแบบคริสตชนจึงต้องมีองค์ประกอบสามประการ:

- พูดความจริงโดยไม่เหยียดหยาม
- ปกป้องผู้ถูกทำร้ายโดยไม่ประนีประนอม
- เปิดประตูกลับใจให้ผู้ทำผิดเสมอ

รำพึงไตร่ตรองจากพระวรสารโดยนักบุญ ลูกา 6:6-11

หัวข้อ: “มือที่ลืบ หรือหัวใจที่ลืบ?”

พระวรสารตอนนี้ไม่ใช่เพียงเรื่องการรักษาคนพิการ แต่เป็นการปะทะกันระหว่างศาสนาสองแบบ:

- ศาสนาที่เฝ้ามองเพื่อจับผิด
- ศาสนาที่มองเห็นเพื่อช่วยชีวิต

พวกธรรมาจารย์มองพระเยซูเจ้าอย่างใกล้ชิด แต่ยังไม่มองเห็น “มนุษย์” ที่กำลังทุกข์อยู่ตรงหน้า ...ความหมายสำคัญของพระวรสาร

1. “ชายคนหนึ่งมือลืบข้างขวา”

นักบุญลูกาซึ่งเป็นแพทย์ระบุอย่างเจาะจงว่าเป็น “มือขวา” มือขวาเป็นมือที่คนส่วนใหญ่ใช้ทำงาน การที่มือของชายคนนี้ลืบจึงอาจหมายถึงมากกว่าความพิการทางกาย เขาอาจสูญเสียงาน รายได้ ศักดิ์ศรี และความสามารถในการดูแลครอบครัว สำหรับคนอื่นเขาคือ “กรณีปัญหาเกี่ยวกับกฎวันสัปดาห์โต” แต่สำหรับพระเยซูเจ้า เขาคือ “มนุษย์คนหนึ่งที่ได้ชีวิตคืนมา”

2. “เขาจับตาดูพระองค์ว่าจะทรงรักษาในวันสัปดาห์โตหรือไม่”

น่าแปลกที่พวกเขาไม่ได้สงสัยว่าพระเยซูเจ้าจะรักษาได้หรือไม่ พวกเขาเชื่อว่าพระองค์ทรงรักษาได้ แต่กลับหวังให้พระองค์ทรงทำ เพื่อจะได้มีหลักฐานกล่าวหาจับผิด!

คนเราอาจอยู่ใกล้ปาฏิหาริย์ แต่ไม่ยอมชื่นชม

อาจเห็นคนได้รับการช่วยเหลือ แต่กลับไม่ยินดี

อาจรู้จักพระคัมภีร์มากมาย แต่ใช้พระคัมภีร์เป็นอาวุธ

พวกเขาไม่ได้มาศาลาธรรมเพื่อฟังพระวาจา แต่มาเพื่อเฝ้าจับผิดผู้เทศน์สอน

3. “จงลุกขึ้นมายืนตรงกลาง”

พระเยซูเจ้าไม่ทรงรักษาชายคนนั้นอย่างหลบ ๆ ซ่อน ๆ แต่ทรงเรียกเขาให้ออกมายืนต่อหน้าทุกคน นี่เป็นการคืนศักดิ์ศรีอย่างงดงาม เพราะคนที่เคยซ่อนมือพิการไว้ใต้เสื้อคลุม กลับถูกเชิญให้ออกมายืน “ตรงกลาง”

คนที่สังคมมองว่าไม่มีความสำคัญ พระเยซูเจ้าทรงทำให้เป็นศูนย์กลาง

คนที่ศาสนาองเป็นเพียงกรณีศึกษา พระเยซูเจ้าทรงมองเป็นบุตรของพระเจ้า

พระศาสนจักรจึงต้องถามตนเองเสมอว่า: วันนี้ใครยืนอยู่ตรงกลางพระศาสนจักร—ผู้มีอำนาจ หรือผู้ที่กำลังบาดเจ็บ?

4. “ควรทำดีหรือทำชั่ว ช่วยชีวิตหรือทำลายชีวิต?”

ตามความเข้าใจของบรรดาอาจารย์ธรรมบัญญัติ การช่วยชีวิตในภาวะฉุกเฉินทำได้ในวันสับบาโต แต่ชายมือลีบคนนี้ไม่ได้กำลังจะเสียชีวิต เขารออีกหนึ่งวันก็น่าจะได้

ทว่าพระเยซูเจ้าทรงเปิดเผยหลักการที่ลึกกว่านั้น: เมื่อเรามีโอกาสทำความดีแล้วไม่ทำการวางแผนของเราอาจกำลังช่วยให้ความชั่วดำเนินต่อไป

สำหรับพระเยซูเจ้าไม่มีเขตเป็นกลางระหว่างการช่วยชีวิตกับการทำลาย หากเราสามารถช่วยได้ แต่มัวถามว่า “จำเป็นต้องช่วยวันนี้หรือ?” เราอาจกำลังใช้กฎเป็นข้ออ้างเพื่อหลีกเลี่ยงความรัก

5. ข้อคิดสำหรับวันนี้

พระเยซูเจ้าทรงรักษาคนในวันสับบาโต

ส่วนพวกธรรมอาจารย์กลับวางแผนทำร้ายพระเยซูเจ้าในวันสับบาโต

พวกเขาคิดว่าการรักษามือลีบเป็นการละเมิดวันศักดิ์สิทธิ์ แต่กลับไม่เห็นถึงความเกลียดชังในหัวใจของตนกำลังทำลายความศักดิ์สิทธิ์ของวันนั้น

ชายคนนั้นมีเพียง “มือลีบ” แต่พวกเขากลับมี “หัวใจลีบ”

มือที่ลีบ พระเยซูเจ้าทรงรักษาได้ทันที แต่หัวใจที่ปิดตาย แม้พระเยซูเจ้าทรงยืนอยู่ตรงหน้า ก็ยังไม่ยอมให้พระองค์รักษา

อยากเล่าเรื่องหนึ่งให้ฟัง

ในฤดูร้อน ค.ศ. 1940 สงครามโลกครั้งที่สองกำลังแผ่ขยายไปทั่วยุโรป ชาวยิวจำนวนมากหลบหนีจากกองทัพนาซีและมารวมตัวกันที่หน้าสถานกงสุลญี่ปุ่นในประเทศไทย
ลิทัวเนีย

พวกเขาต้องการวีซ่าผ่านประเทศญี่ปุ่น เพื่อจะหลบหนีออกจากยุโรป แต่หลายคนมีเอกสารไม่ครบและไม่มีคุณสมบัติตามกฎหมายการ

กงสุลญี่ปุ่นชื่อ จิอุเนะ ซูงิฮาระ (Chiune Sugihara) ส่งโทรเลขไปขออนุญาตรัฐบาลญี่ปุ่นให้ออกวีซ่าแก่ผู้ลี้ภัยเหล่านี้ แต่ไม่ได้รับอนุญาตตามที่ร้องขอ

เบื้องหน้าเขามีกฎระเบียบ แต่นอกหน้าต่างมีครอบครัว มีเด็ก และมีชีวิตมนุษย์ที่กำลังจะถูกทำลาย เขาต้องตัดสินใจว่า จะรักษาตำแหน่งหน้าที่ของตน หรือช่วยชีวิตผู้ที่กำลังตกอยู่ในอันตราย

ในที่สุด ซูงิฮาระเลือกหยิบปากกาขึ้นมา เขาเขียนวีซ่าด้วยลายมืออย่างต่อเนื่องเป็นเวลาหลายสัปดาห์ รายชื่อที่เก็บรักษาไว้ระบุวีซ่ากว่า 2,100 ฉบับ และบางฉบับครอบคลุมสมาชิกทั้งครอบครัว ทำให้ผู้คนหลายพันคนสามารถหลบหนีผ่านสหภาพโซเวียตและญี่ปุ่นได้

ต่อมาเขาได้รับการยกย่องจาก **ยาดวาเชม** ให้เป็น “ผู้ชอบธรรมท่ามกลางประชาชาติ” เพราะวีซ่าของเขาได้ช่วยผู้คนให้รอดพ้นจากการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์

เรื่องนี้สอนใจ: ซูงิฮาระไม่ได้ช่วยชีวิตคนด้วยอาวุธ ไม่ได้เป็นนายพลผู้บัญชาการกองทัพ ไม่ได้เปิดค่ายผู้ลี้ภัยขนาดใหญ่ เขาช่วยชีวิตผู้คนด้วยมือข้างหนึ่งที่ถือปากกา ส่วนเจ้าหน้าที่นาซีก็ใช้มือเหมือนกัน—แต่ใช้มือประทับตราตัดสินว่าใครควรมีชีวิตและใครควรตาย มือของมนุษย์จึงไม่ได้มีคุณค่าเพียงเพราะมันเคลื่อนไหวได้ แต่ขึ้นอยู่กับว่าเราใช้มือนั้นเพื่ออะไร มือที่ฝ่าฝืนกฎเพื่อช่วยชีวิต อาจศักดิ์สิทธิ์กว่า มือที่ปฏิบัติตามกฎทุกข้อ แต่ปล่อยให้มนุษย์ตายต่อหน้าต่อตา

วิชญ์ ธัญญอนันต์ เจ้าอาวาสวัดเซนตัจจอห์น ลาดพร้าว กรุงเทพฯ